

Akademia Sztuki w Szczecinie

RECENZJA

Recenzja osiągnięć naukowych oraz artystycznych dr Piotra Wesołowskiego sporządzona w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, prowadzonym przez Radę Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Recenzja została sporządzona na podstawie uchwały nr XXVII/24 z dnia 20 grudnia 2024 roku.

Do pisma przewodniego została dołączona następująca dokumentacja:

1. Autoreferat
2. Dane wnioskodawcy
3. Wykaz osiągnięć artystycznych od czasu studiów
4. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora
5. Wniosek przewodni

DANE O KANDYDACIE

Piotr Wesołowski w latach 2005-2006 odbył studia licencjackie na Uniwersytecie w Wolverhampton w Wielkiej Brytanii, na kierunku Rzeźba, na Wydziale Art and Design. Promotorką dyplomu zatytułowanego *Evolution* była profesor Irene Brown.

W 2006 uzyskał tytuł magistra inżyniera architekta na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej. Promotorem dyplomu *Rewitalizacja zamku Krzyż topór w Ujeździe* był dr inż. arch. Maciej Stojak.

W 2008 roku Piotr Wesołowski uzyskał tytuł magistra sztuki na Wydziale Malarstwa i Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Dyplom zatytułowany *Rzeźba – Architektura, Architektura - Rzeźba* powstał pod opieką promotorską prof. Christosa Mandziosa.

W roku 2016 obronił doktorat na Politechnice Wrocławskiej na Wydziale Architektury, przedstawiając pracę *Akupunktura miasta - efemeryczne aranżacje przestrzeni*, pod opieką promotorską dr. hab. inż. arch. Aliny Drapella-Hermansdorfer.

Od 2006 roku Piotr Wesołowski był zatrudniony w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu jako nauczyciel akademicki na stanowisku asystenta. Od 2026 roku pracuje jako adiunkt w Katedrze Rzeźby i Działań Przestrzennych.

Od 2008 roku jest zatrudniony na Politechnice Wrocławskiej, na Wydziale Architektury, a od czasu uzyskania tytułu doktora jako adiunkt w Katedrze Architektury i Sztuk Wizualnych.

DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA, DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Piotr Wesołowski jest artystą działającym przede wszystkim w obszarze rzeźby, której koncepcja wywodzi się z doświadczeń zdobytych podczas wcześniejszych studiów architektonicznych. To właśnie architektura w dużej mierze ukształtowała jego wrażliwość na kontekst przestrzenny oraz aspekty technologiczne, stanowiące istotny element rozległej praktyki artystycznej, obejmującej liczne realizacje rzeźbiarskie, warsztaty oraz konkursy. Jej efekty, opisane szczegółowo przez doktoranta w autoreferacie, prezentowane były w ramach licznych wydarzeń artystycznych nie tylko w Polsce, lecz także za granicą – m.in. w Niemczech, Finlandii, Portugalii, Francji, Belgii, Japonii, Chinach, Korei Południowej oraz w wielu innych krajach.

Analiza przedłożonego do recenzji, niezwykle obszernego dorobku prowadzi mnie do refleksji, że Piotr Wesołowski nie jest artystą dążącym do spektakularnych sukcesów ani do obecności w prestiżowych galeriach i muzeach, lecz twórcą konsekwentnie rozwijającym własną praktykę, skupionym na pracy realizowanej z dużą pasją i zaangażowaniem w wielu obszarach. Taka postawa dowodzi, że świat sztuki pozostaje otwarty na różnorodne strategie artystyczne, które zasługują na uwagę i docenienie, nawet jeśli nie towarzyszy im rozgłos, rozpoznawalność czy medialna widzialność charakterystyczne dla karier nielicznych artystów. Sztuka ma swoje centra i peryferie, które mogą być źródłem niezwykle istotnych zjawisk, na co zwracał uwagę już kilka dekad temu wybitny historyk sztuki Jerzy Ludwiński.

Dołączona do autoreferatu dokumentacja rzeźb zrealizowanych po uzyskaniu dyplomu magistra sztuki w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu wskazuje na konsekwentne

rozwijanie idei rzeźby osadzonej w kontekście przestrzeni oraz na wyraźną inklinację do pracy w dużej skali, która wydaje się jedną z kluczowych cech twórczości Wesołowskiego. Syntetyczna forma realizacji stwarza pozory abstrakcji, jednak przy uważnym oglądzie można dostrzec w nich odniesienia do konkretnych kształtów: sylwetek zwierząt, postaci ludzkich, roślin, zjawisk atmosferycznych czy form przywodzących na myśl konstrukcje architektoniczne.

Artysta, tworząc formy przestrzenne, eksperymentuje z różnorodnymi materiałami, takimi jak bambus, metal, drewno, lód, papier, sieci rybackie, gałęzie czy tworzywa sztuczne. Wybór materiału stanowi dla Wesołowskiego istotny element pracy, gdyż determinuje on ostateczny kształt dzieła, a jednocześnie pozwala na budowanie kontekstu społecznego oraz angażowanie w proces twórczy zaproszonych artystów lub studentów, poszerzających swoje doświadczenia poprzez zaangażowanie się w pracę wraz z artystą. Wesołowski podchodzi do swoich realizacji w sposób badawczy, umożliwiając precyzowanie idei rzeźb, które ostatecznie przybierają syntetyczny kształt, korespondujący z otoczeniem. Artysta za każdym razem tworzy inną historię, otwierającą przed odbiorcą różnorodne ścieżki interpretacyjne.

Istotną cechą twórczości Piotra Wesołowskiego jest warsztat, prowadzący do powstawania form przestrzennych niosących określone treści i znaczenia. Bliskie jest mu wywodzące się z czasów starożytnych pojęcie *techne*, kryjące w sobie szacunek wobec rzemiosła jako fundamentu procesu kreowania dzieła. Zacieranie granic pomiędzy architekturą a sztuką przywodzi na myśl epoki w których oba te obszary współtworzyły spójną przestrzeń, a rozróżnienie między funkcją a estetyką ulegało rozmyciu. Współistnienie rzeźb, obrazów, światła i struktur architektonicznych potęgowało doznania estetyczne zarówno w przestrzeniach sakralnych, jak i świeckich. To właśnie czyste, fenomenologiczne doświadczenie oglądu rzeźb wpisanych w przestrzeń, uprzedzające głębszą analizę ich znaczeń, jest tym, czego Wesołowski poszukuje w sztuce – bezpośredniego kontaktu z formą rzeźbiarską kryjącą w sobie wielość narracji.

Analizując realizacje Piotra Wesołowskiego powstałe na przestrzeni wielu lat, można dostrzec podobieństwa do nurtu *land art*, który jako pierwszy opuścił przestrzenie galerii i wszedł w dialog z otoczeniem. Mogą one również przywodzić skojarzenia z abstrakcją organiczną, czerpiącą inspiracje z form naturalnych. Niewątpliwie bliskie jest Pioprowi Wesołowskiemu czerpanie z sięgającej dawnych czasów tradycji rzeźby jako manifestacji głębokiego zakorzenienia człowieka w naturze, która w znacznym stopniu ukształtowała

naszą wrażliwość i z której sztuka bezpośrednio się wywodzi, chociażby ze względu na tradycyjne materiały takie jak drewno, kamień czy glina.

Obok praktyki artystycznej istotną częścią dorobku Piotra Wesołowskiego stanowi działalność dydaktyczna i organizacyjna, lokująca się na styku sztuki i techniki. Koncentruje się ona wokół kluczowego dla artysty zagadnienia tzw. akupunktury urbanistycznej, rozumianej jako narzędzie aktywizacji przestrzeni. Konsekwentnie rozwijany autorski model kształcenia zmierza - jak ujmuje to artysta - do „integracji swobody twórczej z inżynierską precyzją i świadomością przestrzenną”.

Piotr Wesołowski jest twórcą wszechstronnym. Doświadczenie zdobywane w takich obszarach jak geometria wykreślna, perspektywa, rysunek, komputerowe wspomaganie projektowania rzeźbiarskiego czy modelowanie przestrzenne przekłada się na jego duże zaangażowanie w tworzenie autorskich pracowni. W ich ramach studentki i studenci mają możliwość rozwijania kompetencji projektowych oraz krytycznej refleksji nad komunikacją wizualną i współczesnymi mediami w kontekście sztuki. Tak głębokie zaangażowanie w proces kształcenia świadczy o tym, że Piotr Wesołowski nie ogranicza się wyłącznie do rozwoju własnej twórczości, lecz poszukuje płaszczyzny wymiany doświadczeń i emocji, co można uznać za nieodłączny element akademizmu wywodzącego się czasów starożytnych. Być może z tego powodu Piotr Wesołowski bardziej powiela wzorzec mistrza przekazującego swoją wiedzę gromadzoną podczas lat aktywności w wielu obszarach niż artysty, podążającego przede wszystkim za spełnieniem swoich wizji.

Po tym syntetycznym nakreśleniu najistotniejszych cech twórczości Piotra Wesołowskiego przechodzę do analizy dzieła habilitacyjnego.

DZIEŁO HABILITACYJNE

Zgodnie z wymogami formalnymi Piotr Wesołowski wskazał jako dzieło habilitacyjne dziesięć wybranych realizacji rzeźbiarskich powstałych w latach 2017–2025. Każda z nich stanowi zamkniętą, autonomiczną wypowiedź artystyczną, rezonującą ze strukturami miejskimi i społecznymi, które - jak zauważa artysta - rozbijają dawne wyobrażenie o jednolitej i trwałej przestrzeni wspólnej.

Czerpiąc z doświadczeń architektonicznych przeniesionych w obszar sztuki, Wesołowski kieruje uwagę ku pogłębionej refleksji nad tożsamością miejsca, obecnością ludzkiego ciała

w przestrzeni oraz rolą aktu twórczego, który odciska swoje piętno na strukturze miasta. Jego sztuka staje się płaszczyzną wymiany pomiędzy tym, co wspólnotowe i zakorzenione w relacjach społecznych, a tym, co prywatne i często ukryte w dynamicznej, nieustannie transformującej się tkance miejskiej - analogicznej do ludzkiego ciała.

Z tego podobieństwa wywodzi się kluczowe dla artysty pojęcie akupunktury, rozumiane jako rzeźbiarska ingerencja w strukturę miasta lub natury, działająca na zasadach zbliżonych do praktyk medycyny wschodniej, pobudzających energię uwięzioną w ciele. Podążając tym tropem, Wesołowski wpisuje swoje realizacje w zróżnicowane konteksty przestrzenne, inicjując procesy obejmujące nie tylko formę dzieła, lecz także relacje społeczne, nadające pracom niejednokrotnie charakter partycypacyjny. Część projektów powstawała we współpracy z innymi artystami lub studentami, otwierając pole wymiany doświadczeń - od zagadnień technologicznych po znaczenia symboliczne.

Przesunięcie akcentu z estetyki na relacje dzieła z otoczeniem widoczne jest w większości realizacji artysty, które mają wpisaną w siebie kruchość i przemijalność, analogiczne do procesów zachodzących w naturze, będącej częstym punktem odniesienia. Rzeźby Piotra Wesołowskiego funkcjonują w tym sensie jako zdarzenia: osiągając zamierzony cel, stopniowo stapiają się z otoczeniem, nie pozostawiając po sobie trwałego śladu lub ulegając naturalnej transformacji pod wpływem czynników zewnętrznych oraz właściwości użytych materiałów.

W swoim autoreferacie artysta zastosował przejrzystą metodę opisu poszczególnych realizacji, opracowując dla każdej z nich tzw. kartę projektu, obejmującą kluczowe informacje: rok powstania, symbolikę i założenia artystyczne, cechy kompozycyjno-formalne, lokalizację, interakcję z otoczeniem, wpływ społeczny, technikę i konstrukcję oraz dokumentację procesu realizacji. Takie usystematyzowanie pozwala w pełni zrozumieć idee stojące za poszczególnymi pracami, ujawniając wielowymiarowość procesu prowadzącego od badań realizowanych w różnorodnych obszarach do ich materializacji.

Można odnieść wrażenie, że Wesołowski za każdym razem tworzy inną odsłonę tej samej idei, która - w zależności od kontekstu przestrzennego, zastosowanych materiałów oraz użytej symboliki - przybiera nową formę. Każda z rzeźb staje się punktem przemieszczającym się w czasie i przestrzeni, zatrzymującym odbiorcę na moment w polu swojego oddziaływania. Choć prace te zawierają określone treści, szczegółowo opisane w autoreferacie, funkcjonują

również jako autonomiczne formy stapiające się z otoczeniem, niosące w sobie element niedopowiedzenia i tajemnicy, potęgowany skalą realizacji.

Już same tytuły poszczególnych dzieł habilitacyjnych wskazują na czerpanie inspiracji zarówno z przekazów historycznych, jak i z otaczającej nas natury, z którą - zarówno w wymiarze fizycznym, jak i mentalnym - pozostajemy w nieustannej interakcji. Odwołując się do doświadczeń własnej praktyki rzeźbiarskiej, chciałabym zwrócić uwagę na znaczenie samego procesu tworzenia, który niejednokrotnie wprowadza twórcę w stan skupienia i kontemplacji, czemu sprzyja powtarzalność czynności oraz gestów. Rzeźba jawi się tu jako medium dynamiczne, pośredniczące pomiędzy ciałem a otoczeniem, a zarazem jako materialny ślad obecności artysty -zaangażowanego całym sobą w proces twórczy i podporządkowującego dzieło pracy własnych rąk, co w świecie sztuki zdominowanej przez myślenie konceptualne oraz technologie cyfrowe staje się coraz rzadsze.

Ze względu na obszerną dokumentację dzieł habilitacyjnych dalsze rozważania ograniczam do krótkiej charakterystyki poszczególnych realizacji.

Otwierająca cykl rzeźba "Babel" odwołuje się do biblijnej opowieści o budowli, która miała połączyć ludzi i sięgnąć nieba, lecz ostatecznie stała się źródłem chaosu. Dla Wesołowskiego stanowi ona refleksję nad komunikacją oraz złożonością relacji pomiędzy różnymi dziedzinami wiedzy. Sama forma rzeźby zawiera w sobie wpisany ruch, płynność i zmienność, dodatkowo podkreślone poprzez zastosowanie oświetlenia LED, umożliwiającego percepcję dzieła również po zmroku.

Z kolei rzeźba "Touch", inspirowana kształtem dłoni, stanowi refleksję nad relacją człowieka z ziemią, opartą na osobistym wspomnieniu o dziadku artysty, który zajmował się rolnictwem. Wkomponowanie wątków autobiograficznych w uniwersalną narrację jest istotnym elementem twórczych poszukiwań Piotra Wesołowskiego, nacechowanych emocjami i wrażliwością na różnorodne aspekty życia.

"Żniwiarz wiatru", rzeźba balansująca na granicy mechanik i organiczności, jest materialnym zapisem refleksji nad oddechem, odzwierciedlającym cykliczność życia i procesy zachodzące w naturze. Jak pisze Wesołowski, rzeźba nie ilustruje rzeczywistości wprost, lecz pozostaje wrażeniem - bytem zawieszonym między ruchem a statyką, pomiędzy mechaniczną konstrukcją a organiczną swobodą wpisaną w krajobraz.

Instalacja "Złap mnie, jeśli potrafisz" tworzy przestrzenny rysunek obrazujący dynamiczny ruch powietrza, który nie poddaje się woli człowieka. Działała jak impuls - angażując zmysły odbiorcy poprzez kontrasty i zderzenia, a nie poprzez bezpośrednie uczestnictwo. Rzeźba miała charakter efemeryczny, podlegając stopniowej transformacji aż do całkowitego zaniku.

Instalacja "Float" skomponowana jest z dziesięciu elementów umieszczonych w stawie, przypominających abstrakcyjne, geometryczne formy roślin. Obecność tych elementów można było doświadczać zarówno wzrokowo, jak i poprzez dźwięk wydobywający się z plastikowych, pustych wnętrz. Ten rzeźbiarski instrument wchodził w subtelny interakcję z wiatrem, stając się częścią naturalnego otoczenia.

Kolejna instalacja, zatytułowana "Niedźwiedź", balansuje na granicy figuratywności i abstrakcji, pozwalając odbiorcy na swobodną interpretację i projektowanie własnych znaczeń. Artysta opisuje ją jako doświadczenie nieskrępowanej radości tworzenia oraz chęci dzielenia się fascynacją formą przestrzenną z szerokim gronem odbiorców. To osobiste wyznanie ukazuje postawę twórcy, który zanurza się w proces twórczy i niemal stapia się z dziełem. Doświadczenie tego fenomenu, otwierającego na duchowy aspekt sztuki, świadczy o tym, że wszyscy - poprzez sztukę - czerpiemy ze wspólnego źródła zakorzenionego w naturze i relacjach z nią, które człowiek od zawsze musiał budować, konstytuując swój byt na ziemi.

W podobnej estetyce, zacierającej granice między figuratywnością a abstrakcją, wykonana jest kolejna praca z cyklu habilitacyjnego, zatytułowana "Szukaj (Search)", zrealizowana w Iranie w 2020 roku. Jest to refleksja nad nadmiarem informacji, chaosem i różnorodnością wyborów, które pogłębiają poczucie niepewności i zagubienia. Ażurowa, perforowana konstrukcja rzeźby potęguje iluzję ruchu, pozwalając światłu i cieniowi współtworzyć wrażenie lekkości i przemijalności.

Do cyklu rzeźb inspirowanych organicznymi, miękkimi formami należy realizacja „Słoń”, wykonana z bliskiego artyście materiału, jakim jest bambus pochodzący z Azji, pozyskany z mat ogrodzeniowych. Materiał ten świadczy o ekologicznym podejściu do procesu tworzenia, minimalizującym negatywny wpływ sztuki - podobnie jak wszystkiego, co powstaje w nadmiarze - na otoczenie. Tak jak inne prace, rzeźba „Słoń” była poddana działaniu sił natury, które determinowały jej trwałość i ostateczną formę.

Instalacja „Tree”, zrealizowana w Korei w 2018 roku, jest metaforą relacji człowieka z naturą - fundamentu naszej egzystencji, który wciąż kształtuje naszą tożsamość. Artysta zestawia zewnętrzną konstrukcję przypominającą klatkę z lekką formą inspirowaną kształtem drzewa, umieszczoną w jej wnętrzu. Otoczenie nie stanowi jedynie tła dla instalacji, lecz współtworzy jej kontekst, wzmacniając znaczenie relacji przestrzennych. Zastosowane materiały - połączenie akrylu i lokalnej trzciny - podkreślają relację rzeźby z otaczającą ją przestrzenią.

Cykl habilitacyjny zamyka rzeźba „Follow”, powstała w 2017 roku na Tajwanie i, podobnie jak wcześniejsze realizacje, wykonana z bambusa, tradycyjnego materiału budownictwa azjatyckiego. Obiekt może być odczytywany w różnoraki sposób: jako schronienie, kapsuła, pancerz lub zbroja – coś, co ma chronić przed światem zewnętrznym i dawać poczucie bezpieczeństwa. Rzeźba tworzyła efemeryczną konstrukcję, która po określonym czasie miała ulec destrukcji pod wpływem silnego huraganu.

Świadomość nietrwałości dzieł, które pochłaniają ogrom energii i czasu w procesie tworzenia, uwypukla ważną cechę artysty - przedkładanie czystego doświadczenia nad własne ego, często domagające się trwałych, niezniszczalnych obiektów w muzeach i galeriach. Sztuka Piotra Wesołowskiego, opisana przez niego wnikliwie i z uwzględnieniem niemal każdego detalu, niesie element performatywności, wymagający fizycznego zaangażowania. Jego realizacje zmieniają się w czasie i przestrzeni niczym żywe organizmy, które pozostawione same sobie zaczynają żyć własnym, zdeterminowanym naturą życiem.

W tej postawie widać autentyczną pokorę wobec natury, dla której sztuka pozostaje jedynie przemijającym dodatkiem. Bez niej sztuka nie mogłaby istnieć, w przeciwieństwie do natury, która nieustannie sprawuje nad nami władzę.

Sztuka Wesołowskiego - podobnie jak akupunktura - porusza subtelne relacje, sensory i znaczenia, które próbujemy uwiecznić w akcie twórczym, z perspektywy natury tak samo nieodczuwalnym, jak wbicie cienkiej igły w ciało. Rzeźby Piotra Wesołowskiego, niezależnie od historii, jakie w nich kryją, są jak koany — krótkie, poetyckie formy, których sens ulega zawieszeniu, a istota staje się pustką. Jeśli przyjmimy takie spojrzenie, formy artysty zaczynają nabierać głębszego wymiaru jako punkty w przestrzeni, przez które przepływa energia świata.

KONKLUZJA

Biorąc pod uwagę bogaty dorobek twórczy pana Piotra Wesołowskiego oraz jego znaczący wkład w rozwój sztuki, chciałabym podkreślić oryginalność jego dzieł - zarówno tych zgłoszonych do habilitacji, jak i zrealizowanych na przestrzeni wielu lat. W swojej praktyce artystycznej artysta konsekwentnie podąża własną drogą, badając relacje między rzeźbą a otoczeniem, zarówno w wymiarze fizycznym, jak i społecznym. Poprzez swoją sztukę Piotr aktywuje liczne konteksty, które za każdym razem prowadzą go do stworzenia zamkniętej formy rzeźbiarskiej rezonującej z otoczeniem.

W świetle powyższego stwierdzam, że przedłożone do recenzji dzieła oraz autoreferat spełniają wymogi określone w ustawie o prawie o szkolnictwie wyższym i nauce. Z pełnym przekonaniem wnioskuję do Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu o przyznanie panu dr Piotrowi Wesołowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Dr hab. Agata Michowska prof. AS

